

jeg så må sige, komme dybere ned i sagen, både når det drejer sig om det, der er indholdet i lovforslaget, og det, som mange jo af gode grunde har kredset om, nemlig hvordan forholdene ude på de psykiatriske afdelinger på de psykiatriske sygehuse kan blive bedre, hvordan vi kan bidrage til, at behandlingsforløb for psykiatriske patienter kan forløbe bedre og uden yderligere anvendelse af tvang, men gerne ved at reducere anvendelsen af tvang.

Lovforslaget er blevet til på baggrund af den videnskabelige evaluering, som var aftalt i forbindelse med revisionen af 1989. Den videnskabelige undersøgelse blev forelagt for den daværende justitsminister i august måned, og den påviste jo desværre, at for den periode, som forskerne havde undersøgt, altså fra 1991 til 1993, var en hovedkonklusion, at anvendelsen af tvang i psykiatrien havde været stigende i disse 3 år.

Det fremgår også, at mange psykiatriske afdelinger er præget af overbelægning, personalemangel og utilfredsstillende fysiske rammer. Der er ingen, hverken ministre eller regeringspartier, der ønsker at løbe fra den konstatering; vi ønsker at gøre noget ved det.

Til gengæld mener jeg, at Folketinget godt kan være sin egen indsats bekendt, det gælder i hvert fald de partier, der stemte for det finanslovsforslag, som regeringen fremsatte. Det viste, at vi ikke vil acceptere tingenes tilstand. Vi vil gøre noget ved det ikke bare i flotte ord, men også i konkret handling. Mange af ordførerne her i dag har også spillet en helt afgørende rolle for at overbevise øvrige kolleger her i Tinget om, at det er nødvendigt fra Folketingets og regeringens side at manifestere det meget præcist over for dem, der har det konkrete ansvar ude i amterne.

Fru Lissa Mathiasen var inde på, hvad der er vores alle sammens udgangspunkt. Det er mindst mulig brug af tvang over for sindslidende, over for psykiatriske patienter, i vores sygehussystem. Det er et godt udgangspunkt, og sådan bør det også være, når vi taler om en lov, der skal regulere – og det er det, vi er sat til – når det er nødvendigt at bruge tvang. Og det erkender alle kan være nødvendigt. Der er ikke en eneste ordfører, der har sagt, at det er unødvendigt at anvende tvang.

Tvang er nogle gange en nødvendighed, specielt når vi taler om mennesker, der har en sygdom i sindet. Målet er altså at sikre retsgarantier, retsregler, hvorunder både patienter og

pårørende kan leve, men hvorunder også de medarbejdere, vi har i den sektor, kan udføre deres arbejde. Det er det, der er vores opgave.

Jeg har været glad for de bemærkninger, flere ordførere har gjort om klagesystemet. Udadtil kan det godt fremstå – i hvert fald i en del af mediedebatten – som om der her er tale om dårligere retsgarantier. Jeg tror, det var Enhedslistens ordfører, der mente, at det var et skred i retssikkerheden, at man lige pludselig ikke længere kunne komme for en dommer. Bare for at præcisere det: Systemet er ikke sådan i dag, at man inden for 24 timer ved en tvangsindlæggelse skal fremstilles for en dommer; men man har i dag adgang til at indbringe sagen for domstolene ved en tvangsindlæggelse.

Vi har et klagesystem i dag, der er tvedelt: det, der behandles ved domstolene, er selve frihedsberøvelsen, og derudover har vi klagesystemet i øvrigt, hvor den øvrige tvang i behandlingen har kunnet indankes til de lokale patientklagenævn med Sundhedsvæsenets Patientklagenævn som anden instans.

Det er også konstateret ved den videnskabelige undersøgelse, at denne tvedeling kan gøre systemet uigennemskueligt. Nu laver vi det enstrengede klagesystem, men uden at vi sætter retsgarantien for, at man kan indbringe sagerne for en domstol, ud af kraft; det kan man fortsat. Det vil jeg også her præcisere over for Enhedslistens ordfører.

Men så er spørgsmålet – og jeg indrømmer, at det også har voldt nogle af pressens dygtige journalister lidt vanskeligheder ved gengivelsen af lovforslaget – hvad der sker med den opsættende virkning. Det er rigtigt, at der med lovforslaget sker en ændring, der betyder, at vi udvider det felt, hvor en klage ikke har opsættende virkning. Nu er det sådan, at hvis man er til fare for sig selv, ja, så har klagen ikke opsættende virkning; men klagen skal selvfølgelig behandles. Det udvider vi til også at gælde, hvis man er til fare for andre. Det er den udvidelse, der sker i henhold det fremsatte lovforslag, når det drejer sig om at fjerne den opsættende virkning af en klage.

Jeg tror, vi alle sammen må erkende, at det er en nødvendighed. Ikke alene når en person er til fare for sig selv, men også når han eller hun er til fare for andre, må man have mulighed for fra personalets side at kunne tvangsfiksere eller behandle patienten medicinsk. Desværre er det jo en nødvendighed.